



**PUBLIC SERVICES
INTERNATIONAL**

The global union federation of workers in public services

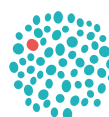


MAGYAR

5

A cinkelt rendszer rendbetétele

**EGY IGAZSÁGOSABB
NEMZETKÖZI
ADÓSSÁGKEZELÉSÉRT**



A cinkelt rendszer renbetétele

EGY IGAZSÁGOSABB NEMZETKÖZI ADÓSSÁGKEZELÉSÉRT

Égető szükség lenne egy új globális adósságkezelési rendszerre, amely szélesebb közpolitikai mozgásteret biztosít az adósságválsággal küzdő országoknak a stabilitás helyreállításához szükséges makrogazdasági intézkedésekhez

Nagyon korlátozott hatással bírnak azok a nemzetközi szabályok, amelyek a hitelezők és az adósok eljárásaira és lehetőségeire vonatkoznak egy válság esetén, illetve amelyek a felek közötti potenciális egyezség kereteit próbálják körülhatárolni. A létező szabályrendszer töredezett és képlékeny: szerződéses klauzulák kavalkádjából, globális fórumokból és kezdeményezésekből tevődik össze.¹ Mindeddig kudarcot vallottak az egységes jogi és szabályozási keretrendszer megteremtésére irányuló kísérletek, amely révén kiegyenlítődhetne a kockázatok és előnyök jelenleg egyenlőtlen megoszlása a hitelezők és az adósok között.

A jelenlegi rendszer több oknál fogva is manipulált, a pálya bizonyos szereplők irányába lejt:

- 1. Nincs csődvédelmi eljárás azon államok számára, amelyek nem tudják törleszteni az adósságukat, így nem tudják átütemezni a tartozást vagy halasztani a törlesztést, ahogy ezt például egy válságos helyzetben lévő magánvállalkozás tehetné.**
- 2. A Nemzetközi Valutaalap (International Monetary Fund, IMF) beavatkozása jellemzően**



a nemzetközi bankok és egyéb hitelezők védelmére irányul, és az IMF gyakran a hitelezők teljes kifizetésének biztosítása érdekében folyósít hitelt a bajban lévő országoknak.

- 3. A jelenlegi rendszer nem méri fel akár a kölcsönt felvevő országot, akár a hitelező motivációit, jogait vagy felelősségét.** Ehelyett a hitelezők abban bízhatnak, hogy rossz esetben egy IMF hitel révén visszaszerzik a pénzüket, illetve hogy peres eljárás és arbitráció keretében sikerül egy olyan megállapodást elérniük, amelynek értéke gyakran meghaladja a kezdeti tőkekitettséjük értékét.
- 4. A hatályos kereskedelmi és befektetési egyezmények a kormányzatok közpolitikai, illetve szabályozási mozgásterének korlátozásával csökkentik az utóbbiak abbéli képességét, hogy egy válsághelyzetben hatékonyan reagáljanak.** A nemzetközi befektetésvédelmi egyezmények, a regionális, illetve bilaterális befektetési szerződések, valamint az egyéb, befektetésekre vonatkozó szabályokat tartalmazó szerződések a hitelezők és befektetők jogait erősítik, míg egyszerre megnehezítik és megdrágítják az adósság refinanszírozását, átütemezését. A hitelezők érvelése szerint az olyan intézkedések, mint a tőke áramlásának korlátozása, a bankbetét garancia szabályok, valamint a bankok államosítása megsértik a kereskedelmi egyezmények bizonyos szabályait, mint például az ún. „nemzeti bánásmód”, a „legnagyobb kedvezmény” és a „méltányos elbánás” kereskedelmi fogalmához kapcsolódó szabályok.²

- 5. Amikor a bíróságok államadósági ügyekben döntenek, akkor „a szerződés” szentsége rend szerint erősebben esik latba, mint a közérdek.** Emiatt az adós országok automatikusan hátrányból indulnak egy ilyen helyzetben.

- 6. Egy ilyen bizonytalan környezetben a kiszolgáltatott országok ismételtelen egy olyan szakaszba kerülnek, amelyben az adósság visszafizetése prioritást élvez az iparosodási és fejlesztési stratégiákkal szemben.** Ennek következményeképp az érintett országok fejlődési íve megtörik, nem tudnak fenntarthatóan növekedni, még több adósságot halmoznak fel, korai visszafizetésre kényszerülnek és így tovább.

Égető szükség van egy új globális adósságkezelési rendszerre, amely az adósságválságban szenvedő országoknak nagyobb közpolitikai mozgásteret biztosít, hogy a stabilitás helyreállítása érdekében megtehessek a megfelelő makrogazdasági lépéseket.



A KUDARC KÖVETKEZMÉNYEI

Nem létezik egy koherens nemzetközi rendszer az adósságváltások kezelésére vagy egy formalizált csőd eljárás intézményesítésére. Sokféle állami kötelezettség létezik, amelyek megfelelő kezelésére a jelenleg fennálló struktúrák nem nyújtanak átfogó megoldást. Válsághelyzetben az adós országok lényegében egy hiányos puzzle darabjaival kénytelenek dolgozni, és ennek köszönhetően nincsenek jól felkészülve egy adósságváltás megelőzésére vagy gyors rendezésére. Ez egy sor hátrányos gazdasági következménnyel jár:

- 1. FELESLEGES CSÚSZÁSOK.** Az előre megszabott nemzetközi adósságváltás-kezelési mechanizmus hiánya hozzájárul az ilyenkor kialakuló bizonytalansághoz és korlátozza az érintett országok abbéli lehetőségeit, hogy azonnal, a válság jelentkezésekor meg tudják kezdeni a rájuk nehezedő problémák elhárítását. Az adós országok gyakran óztkodnak attól, hogy elismerjék a fizetőképességükkel kapcsolatos problémákat, attól tartva, hogy egy ilyen beismerés nagyszabású tőkekivonási lavinát váltana ki, amely aztán pénzügyi nyomást, illetve annak folytán gazdasági válságot indítana el. A magánhitelezőknek sem áll érdekében a fizetéseképtelenségi válság beismerése, mert annak következményeképp csökkenhet az általuk megszerezhető hitelvisszafizetés összege. Ennélfogva a beavatkozásokra gyakran jellemző az, hogy „túl kevés, túl későn” történik, és az adósságátütemezési tárgyalások gyakran elmaradnak attól, ami az adott ország fenntartható adósságkezeléséhez szükséges lenne (ez kiemelten igaz az alacsony jövedelmű országok esetében).
- 2. GAZDASÁGI ÉS EMBERI KÁROK.** A fizetőképességről, illetve az annak helyreállításáról szóló tárgyalások megkezdésének halogatása az államcsőd előtt a vonatkozó költségek robbanásszerű növekedésével járhat, és egyúttal csökkentheti az érintett ország fizetési képességét és hajlandóságát is. Amennyiben az érintett országokat megszorító intézkedések bevezetésére kényszerítik, úgy ezzel elesnek a fejlődésből szerezhető gyarapodás gyümölcseitől. Az ilyen politika megnehezíti az érintett országok számára az adósságváltásból való kilábalást, az erős és a társadalom egészét szolgáló növekedéshez történő visszatérést, a fenntartható fejlődési pálya követését.

- 3. A HITELEZŐK VISSZAKOZÁSA.** Számos hitelező aktívan ellenáll az adósságátütemezés folyamatának. Amennyiben a tartozást törlik vagy annak összegét csökkentik, úgy az egy olyan fajta koordinációs mechanizmust igényel, amelynek keretében minden hitelezőnek el kell fogadnia egy bizonyos mértékű nominális veszteséget. Egy ilyen keretrendszer nélkül az egyes hitelezők abban érdekeltek, hogy ne vegyenek részt az átütemezésben, miközben más hitelezők lemondanak a követeléseik egy részéről. A koordinációs problémák, valamint a potyautasság lehetősége különösen súlyos hatással bírnak a kötvény formájában vállalt adósság esetében, és ezt tovább súlyosbítja a keselyű hitelezők jelenléte.³

- 4. KÖLTSÉGES ÚJRATÁRGYALÁS.** Előfordulhat, hogy az adós ország beleegyezik egy olyan megállapodásba, amelynek keretében az adósságát átütemezik vagy haladékot kap a visszafizetésre. De ahogy közeledik a visszafizetés időpontja, az érintett országok mégis gyakran találják magukat olyan helyzetben, hogy a változó gazdasági körülmények miatt egy újabb megállapodás megkötésére kell törekedniük. Amikor az adós ilyen helyzetbe kerül, akkor a hitelezők rendszerint hosszútávú előnyökre akarnak szert tenni, gyakran a törlesztési idő meghosszabbításával. Így például Mozambik nemrég újratárgyalta egy 760 milliárd USD tartozás rendezését. Sok helyi és nemzetközi megfigyelő szerint a hitel eleve jogellenes volt, mivel az ehhez szükséges parlamenti jóváhagyás nélkül került folyósításra. Az eredeti kondíciók szerint 1.100 milliárd dollárt kellett volna visszafizetni 2014 és 2020 között. Ehelyett Mozambiknak 2.200 milliárd dollárt kell fizetnie 2014 és 2033 között.⁴

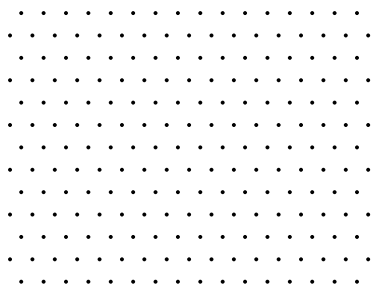
MILYEN HATÁSSAL VAN EZ A DOLGOZÓKRA?

Az államadóssági válságból eredő problémák a dolgozókra nézve már a korábbi elemzésekben bemutatásra kerültek. Ám az ilyen helyzetek kezelésére hivatott, kiegyensúlyozott és előre meghatározott szabályok hiánya egyéb problémákat is okoz. Az államcsőd megelőző időszakban a kormányzat dönthet olyan intézkedések mellett (vagy nyomás alatt kényszerülhet ilyen intézkedések meghozatalára), mint a nyugdíjak, valamint a közalkalmazottak bérének csökkentése, az állami vagyoni eszközök privatizációja, a beruházások elhalasztása, illetve a bankok nyomás alá helyezése, hogy azok nagyobb szeletet vegyenek át az államadósságból az államcsőd elkerülése érdekében.⁵



Az adósságátütemezési folyamat során az áthidaló finanszírozás vagy likviditás hiánya megnehezítheti az állam működését. Ez viszont fokozhatja a válságot és még inkább korlátozhatja az érintett országot a szociális hálója működtetésében, a kereskedelmi szubvenciókat alkalmazásában, illetve egyéb jellegű gazdaságélénkítő intézkedések foganatosításában. Az államcsődöt követő években az érintett országokban gyakran visszaesik a GDP, a kereskedelem, a külföldi közvetlen beruházások mértéke, valamint a magánhitelezés és a külföldről érkező hitelezés az adott ország vállalatai számára.

Adósság-ellenes tüntetők a
Fülöp-szigeteken.



TAz 1953-as Londoni Megállapodás a Német Szövetségi Köztársaság (NSZK) és hitelezői között jelentős szerepet játszott a második világháború utáni nyugatnémet „gazdasági csodában”. Ez a megállapodás a szövevényes ellentétje volt a Németországra kiszabott első világháború utáni jóvátételi kötelezettségeknek, amelyek szigorú megágyazott a második világháborúnak.

A LONDONI MEGÁLLAPODÁS: EGY ELFEJTETT ÚT A HELYES IRÁNYBA

Az NSZK tartozásai jelentős részének elengedése igen előkelő helyen szerepelt a nyugati szövetségesek háború után terveinek prioritásai között. Az adósság eltörlése egyfelől az NSZK gazdasági és politikai stabilitását volt hivatott biztosítani, míg egyúttal a hidegháborúban segítette az ország integrációját a kialakuló szovjet-ellenes szövetségi rendszerbe. Ez a reakció az első világháború után szerzett tapasztalataiból is táplálkozott, amikor a megszorítások által okozott gazdasági feszültség radikalizálta a német politikát és hozzájárult a faszizmus felemelkedéséhez. Ezen politikai megfontolásokon túlmutatóan azonban egy mögöttes gazdasági logika is érvényesült ebben a politikában, és eme logika pont az ellenkezője volt annak a megszorításokat súlykoló politikának, amely annyira meghatározó a mai adósságátütemezési megközelítésekben.

A Londoni Megállapodásban az alábbiak szerepeltek:

- 1. Korlátozott adósságtörlesztési kötelezettségek, amelyek mértékét a német kereskedelmi többlet igazitották:** Az éves adósságtörlesztési kötelezettséget a teljes exportforgalom 3 százalékában maximálták. Emellett a visszafizetést halasztani lehetett, ha egy adott évben nem volt kereskedelmi többlet. Más szóval azokban az években, amikor az NSZK-nak kereskedelmi deficitje volt, nem kellett újabb hiteleket felvennie annak érdekében, hogy a meglévő adósságait törlessze.
- 2. Egy beépített ösztönző a hitelező országoknak, hogy német termékeket importáljanak.** A hitelező országok megvették az adós Németország exportjait annak érdekében, hogy később visszakaphassák a pénzüket. Ez lett Németország erős exportszektorának egyik sarokköve és serkentőleg hatott az úgynevezett „német gazdasági csodára”.
- 3. A kamatokat maximálták és lehetővé tették a helyi devizában történő visszafizetést.** A hitelre kiszabott kamatok 0 és 3 százalék között mozogtak, ami egy sokkal alacsonyabb érték, mint amit az adós országoknak manapság fizetniük kell. Lényeges emellett, hogy a hitelt német márkában is vissza lehetett fizetni, nem kellett a hitelező devizáját megvásárolni a törlesztéshez.
- 4. A megállapodás átfogó volt, koordinált és a hitelezőknek nem volt lehetősége, hogy kivonják magukat a feltételek alól.** Minden hitelező egyenlő bánásmódban részesült és ki volt zárva annak a lehetősége, hogy bármely hitelező külön megállapodást kössön.

5. Volt lehetőség az újratárgyalásra. A megállapodás kifejezetten nyitva hagyta az újratárgyalás lehetőségét Németország gazdasági kilátásai függvényében, annak egyértelmű tudatában, hogy az adós ország növekedése elengedhetetlen az adósság törlesztése, visszafizetése érdekében. These types of measures are the equivalent of releasing an inmate from debt-prison and offering them a job, rather than forcing them to languish in jail until death.

Az ilyen jellegű intézkedések hatásukat tekintve olyanok, mintha valakit kiengednénk az adósok börtönéből és munkát ajánlanánk neki ahelyett, hogy arra kényszerítenénk, hogy élete végéig a börtönben sínylődjön.

Ezzel szemben manapság az adós országok ezzel a helyzettel szembesülnek:

- Rendszeresen előfordul, hogy az exportforgalmuk 10 százalékát meghaladó értékben kell törleszteniük
- Piaci kamatokat kell fizetniük, amelyek jócskán meghaladják az évi 5 százalékot
- USA dollárban kell törleszteniük
- Gyakran szembesülnek olyan, a közös megegyezést gátoló egyéni hitelezőkkel, akik számukra kedvező külön (ún. „predatory”, vagyis ragadózó-jellegű) megállapodást akarnak

A Londoni Megállapodás a mai napig is olyan hasznos szervezetként szolgálhat, amelynek átvételére az adós országoknak érdemes lenne törekedni: Ez egy olyan minta, amely méltányos bánásmódot és gazdasági növekedést biztosít, és végeredményben a hitelezők számára is növeli a visszafizetés valószínűségét.

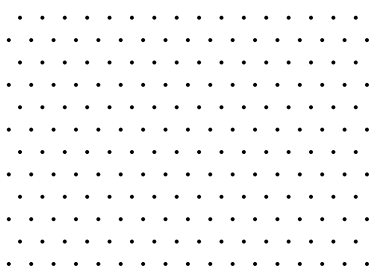
MIÉRT OLYAN

NEHÉZ

MEGOLDÁST

TALÁLNI?

2015-ben az ENSZ Közgyűlése elfogadta „Az államadósság-átütemezési folyamatok alapelveiről szóló határozatot”. Az említett határozat egy sor ún. puha jog (soft law) elvet tartalmazott – mint például a szuverenitás, jóhiszeműség, transzparencia, pártatlanság, méltányos bánásmód, legitimitás és fenntarthatóság –, amelyeknek az államadósság-átütemezés folyamatának irányvonalát kellene kijelölnie. Bár ezek az elvek nem bírnak jogilag kötelező hatállyal, de egyúttal egyfajta normatív útmutatóként szolgálhatnak, amelyek a hitelezők és adósok számára kijelölik az utat egy méltányos, igazságos és hatékony államadósságátütemezési folyamat kialakításához. Ez egy fontos előrelépés volt.



2015-ben az ENSZ Közgyűlése elfogadta „Az államadósság-átütemezési folyamatok alapelveiről szóló határozatot”.⁶ Az említett határozat egy sor ún. puha jog (soft law) elvet tartalmazott – mint például a szuverenitás, jóhiszeműség, transzparencia, pártatlanság, méltányos bánásmód, legitimitás és fenntarthatóság –, amelyeknek az államadósság-átütemezés folyamatának irányvonalát kellene kijelölnie. Bár ezek az elvek nem bírnak jogilag kötelező hatállyal, de egyúttal egyfajta normatív útmutatóként szolgálhatnak, amelyek a hitelezők és adósok számára kijelölik az utat egy méltányos, igazságos és hatékony államadósságátütemezési folyamat kialakításához. Ez egy fontos előrelépés volt.



**„TOVÁBBRA IS FENNÁLL
AZ ÉRDEKÜTKÖZÉS
A HITELEZŐ ÉS ADÓS
ORSZÁGOK KÖZÖTT”**

Mindazonáltal eddig vajmi kevés történt ezen „alapelvek” átültetése érdekében, annak ellenére, hogy egyre fokozódnak az aggályok a küszöbön álló államadósságválságok, a világgazdaság törekeny állapota és – különösen a fejlődő országok esetében – az adósság fenntarthatóságát fenyegető veszélyek kapcsán.

A fennakadás oka egyértelmű: továbbra is fennáll az érdekütközés a hitelező és adós országok között.⁷

A legtöbb hitelező ország ellenzi a teljeskörű nemzetközi csődeljárás bevezetését. Nem hajlanak arra, hogy semleges nemzetközi testületek vagy intézmények javára lemondjanak a hitelezői pozíciójukból eredő befolyásukról.

Ezen erőfeszítésükben jelentős tőkeerővel rendelkező, nagy bankokat és egyéb intézményeket képviselő lobbisták is támogatják őket, akik a Wall Streeten és a londoni Cityben működnek.

Ezzel szemben az adós országok erősen érdekeltek egy nemzetközi jogi keretrendszer létrehozásában, amely egy méltányos egyensúlyra törekedhetne a hitelező és adós országok érdekei között, miközben szem előtt tartaná a hosszútávú növekedés és fejlődés szempontjait is. Bár az adós országok többen vannak, mint a hitelező országok, egyúttal kisebbek, kevesebb hatalmuk van és nehezebbre esik a kollektív önszerveződés a közös érdekek képviselésében. Más szóval ugyanazokba az akadályokba ütköznek, mint amellyel a dolgozók is szembesülnek, amikor érdekképviselési tevékenységbe fognak és szembeszegülnek a vállalatvezetőkkel, valamint a vállalati szféra kormányzati befolyásával. Ebből kiderül, hogy mennyire fontos, hogy a dolgozók a hitelező és adós országokban megerősítsék az egymás közötti kapcsolatokat és közösen küzdjenek a méltányos, hatékony és gyors adósságkezelési politikáért és a toxikus megszorítási csomagok ellen.

MIT TEHETNEK A DOLGOZÓK AZ ADÓSSÁGKEZELÉSI POLITIKA TOVÁBBFEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN?

Az adós és hitelező országok szakszervezeteinek és dolgozóinak vállvetve kell küzdeniük a 2015-ös, „Az államadósság-átütemezési folyamatok alapelveiről szóló” határozat átültetése érdekében, és együtt kell érvelniük egy olyan nemzetközi adósságkezelési mechanizmus érdekében, amely:

1. Jogszabályokat alkot a keselyűalapok és a kizsákmányoló-jellegű (predatory) hitelezési gyakorlatok ellen.
2. Létrehoz egy olyan keretrendszert, amelyben a szuverenitás, legitimitás, pártatlanság, transzparencia, jóhiszeműség és fenntarthatóság elvei határozzák meg mind a kölcsönt nyújtó, mind a kölcsönt felvevő országok viselkedését (ilyen keretrendszer kínál például az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferencia Felelős szuverén hitelezésről és hitelfelvételről szóló elvei c. dokumentum (UNCTAD Principles Promoting Responsible Sovereign Lending and Borrowing)).⁸
3. Éppúgy, mint a fent említett Londoni Megállapodás, arra a felismerésre alapul, hogy a hitelező országoknak van egy olyan jellegű felelőssége, hogy az adós országok exportjait megvásárolják, illetve hogy az adósságtörlesztést a gazdaság teljesítőképességéhez igazítsák. Az utóbbinak köszönhetően az adós országok profitálhatnak a növekedésből, amely növekedés révén egyúttal az adósságukat is törleszteni tudják.
4. Megakadályozza, hogy az adósságból származó veszteségeket át lehessen hárítani a dolgozókra.





A SZAKSZERVEZETEK AKCIÓBA

LÉPNEK – GÖRÖGORSZÁG

A thesszaloniki-i vízművekben dolgozó Jorgosz Arhontopulosz számára a munkája arról szól, hogy életet visz a közösségbe. De a görög adósságválság után az adósságrendezés felügyeletével megbízott nemzetközi trojka a városi vízműveket több tucat egyéb állami szolgáltatással együtt privatizálandó vállalként jelölte ki, és a Suez, egy francia multi, élénk érdeklődést mutatott a cég iránt.

Ám Jorgosz nem volt hajlandó kockára tenni a saját munkahelyét – és a közössége vízellátását – bizonyos érdekkörök, illetve spekulációban utazó hitelezők pénzügyi felelőtlensége miatt. A Nemzetközi Közszolgáltatási Szakszervezeti Szövetség (PSI) helyi tagszervezetének, az EYATH Munkásszakszervezet vezetőjeként széleskörű ellenállást szervezett a közszolgáltatások végkiárúsítása ellen.

Indulóban partneri kapcsolatba lépett egy már létező görög aktivista állampolgári kezdeményezéssel, a „[Mentsd meg a görög vizet](#)” csoporttal.

Jorgosz szakszervezete emellett közvetlenül kapcsolatba lépett németországi csoportokkal és szakszervezetekkel (Németország kulcsszereplő a hitelező országok körében és támogatta a Görögországra nehezedő, a görög közszolgáltatások privatizációját erőltető nyomást). Ezen csoportok segítettek Németországban is a nyilvános napirendre emelni a görög szakszervezetek által rendezett eseményeket, valamint a [nemzetközi szolidaritás kialakítását](#).

A következő lépésben Jorgosz a PSI-hez fordult segítségért, és több tucat nemzetközi újságíróat hívott meg Thesszalonikibe egy külön munkamegbeszélésre, hogy segítsenek a mozgalom üzenetét minél szélesebb körben eljuttatni, valamint nyomást gyakorolni mind a Suezre, mind a hitelező országokra. Ezáltal olyan [médiavisszhangra tett szert](#), amely kulcsfontosságúnak bizonyult. Az említett hálózat támogatta és közvetítette a [görög szakszervezetek általános sztrájkjának](#) megszorítás-ellenes üzenetét.

Egész Görögország-szerte csatlakoztak szakszervezetek a vízprivatizáció-ellenes perhez, és végül fontos győzelmet arattak a görög legfelsőbb bíróságon [amely alkotmányellenesnek minősítette az eladást] (<https://neoskosmos.com/en/23600/athens-water-utility-to-remain-public/>).

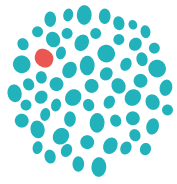
Végül a szakszervezet egy népszavazást szervezett a városban a víz privatizációja ellen, és amikor a központi kormány ezt megpróbálta megakadályozni oly módon, hogy megtiltotta a szavazás állami területen történő lebonyolítását, akkor az épületek előtt állították fel a szavazóhelyiségeket. A dolgozók 98 százaléka nemet mondott a privatizációra, amivel erőteljes üzenetet küldtek mind a kormánynak, mind a hitelezőknek.

Jorgosz szakszervezete a különböző stratégiák széles palettájának használatához folyamadt – ideértve a média, a bíróságok, a közösségi aktivizmus és a nemzetközi szolidaritás használatát – annak érdekében, hogy az adósságválság egyik legártalmasabb potenciális hatását megelőzze. Az ő diadaluk annak bizonyítéka, hogy sikeresen ellen lehet állni.

Ha többet szeretnél tudni a történetükről, akkor nézd meg a PSI rövid dokumentumfilmjét a témáról: [Valamit visz a víz](#).

HIVATKOZÁSOK:

1. For a detailed presentation of the sovereign debt workout process see Buchheit, Lee, Guillaume Chabert, Chanada DeLong and Jeromin Zettlemeyer, "The Sovereign Debt Restructuring Process" September 2018, Presented at the IMF Conference "Sovereign Debt: A Guide for Economists and Practitioners" in Washington, D.C. <https://www.imf.org/~media/Files/News/Seminars/2018/091318Sov-Debt-conference/chapter-8-the-debt-restructuring-process.ashx?la=en>
2. Li, Y. 2018 How international investment agreements have made debt restructuring even more difficult and costly. Investment Policy Brief 10, South Centre. Geneva.
3. Vulture creditors buy debt at a substantial discount on the secondary market with the explicit intention of suing after the majority of creditors have reached a settlement with the defaulting country.
4. Tim Jones, 2018. Outrageous' Mozambique debt deal could make 270% profit for speculators. Jubilee debt Campaign, 7 November. <https://jubileedebt.org.uk/blog/outrageous-mozambique-debt-deal-could-make-270-profit-for-speculators> (about:blank#fnref62)
5. Sandleris, Guido, "The Costs of Sovereign Default: Theory and Empirical Evidence", *Economia*, Vol 16, No. 2, Spring 2016, pp 1-27, Brookings Institution Press. <https://muse.jhu.edu/issue/33476>
6. See resolution A/RES/69/319 https://digitallibrary.un.org/record/804641/files/A_RES_69_319-EN.pdf (about:blank#fnref65)
7. These opposing interests were also broadly reflected in the voting pattern for the UN resolution. See, e.g. Sall, O. 2015. 'Yeas' and 'Nays': On (Some of) the Disagreements Over the U.N. Resolution on Sovereign Debt Restructuring, in the *Columbia Journal of Transnational Law*. Available at <http://jtl.columbia.edu/yeas-and-nays-on-some-of-the-disagreements-over-the-un-resolution-on-sovereign-debt-restructuring/> (about:blank#fnref66)
8. UNCTAD Principles Promoting Responsible Sovereign Lending and Borrowing https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/gdsddf2012misc1_en.pdf (about:blank#fnref67)



DemNet



JÁRADÉK-ALAPÚ KAPITALIZMUS ÉS ADÓSSÁG PSI ELEMZÉSEK SOROZAT

*Jelen kiadvány a [Public Sector International](#) és az [UNCTAD](#) *Rentier capitalism and debt: why workers should be concerned* című anyagának magyar nyelvű fordítása. Mind az eredeti, mind pedig a magyar változat a [Citizens for Financial Justice](#) projekt keretében, az Európai Unió támogatásával készült el. A kiadványban foglaltak nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió álláspontját.*

<http://citizensforfinancialjustice.org/>

DEMNET DEMOKRATIKUS JOGOK FEJLESZTÉSÉÉRT ALAPÍTVÁNY

1137 Budapest Pozsonyi út 14.

demnet@demnet.org.hu

www.demnet.hu



<https://www.facebook.com/DemNet/>



<https://twitter.com/demnethungary>

2020 április